

UCHWAŁA NR 0007.475.2018
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE

z dnia 16 stycznia 2018 r.

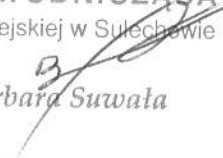
**w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata
2018 - 2022**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017r. Poz.1769) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018 – 2022, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Sulechowie

Barbara Suwała

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Sulechowie
z dnia

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SULECHÓW
NA LATA 2018 - 2022

Sulechów 2018 r.

WSTĘP	3
Rozdział I	
Teoretyczne podstawy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	5
Rozdział II	
Charakterystyka Miasta i Gminy Sulechów	9
Rozdział III	
Analiza problemów społecznych	13
1. Zakres świadczonej pomocy	13
2. Potrzeby mieszkaniowe	17
3. Alkoholizm, narkomania i przemoc	19
Rozdział IV	
Zasoby służące rozwiązywaniu problemów społecznych	26
Rozdział V	
Pozycja strategiczna, cele strategiczne i ich realizacja	28
Rozdział	
VI Podsumowanie, stwierdzenia, wnioski	53

elementarne, niezbędne dla fizycznego przetrwania, a następnie potrzeby rozwojowe. Podjęcie powyższych czynności nie jest możliwe bez właściwej diagnozy i zaplanowania niezbędnych do realizacji działań.

Struktura dokumentu

W procesie tworzenia i aktualizacji strategii przeprowadzono następujące działania:

- konsultacje z przedstawicielami Urzędu Miejskiego oraz gminnych jednostek organizacyjnych zajmujących się realizacją założeń strategii,
- analiza silnych i słabych stron (SWOT),
diagnoza i identyfikacja podstawowych problemów społecznych gminy Sulechów,
- analiza sprawozdawczości Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych,
- pozyskanie danych m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Sulechowie,
- ustalenie celów strategicznych, szczegółowych oraz zadań niezbędnych do realizacji.

Powiązanie strategii z dokumentami strategicznymi o zasięgu europejskim, krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Przy opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2020 uwzględniono dokumenty programowe:

1. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020.
2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej
3. Strategia Rozwoju Kraju 2020
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020,
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020,
6. Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020,
7. Wojewódzki Program Pomocy Społecznej,
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zielonogórskiego 2016-2020.
9. Strategia Rozwoju Gminy Sulechów na lata 2012-2022.

WSTĘP

Strategia jest narzędziem kreowania polityki społecznej, ukierunkowując dostępne instrumenty finansowe i regulacyjne. Strategia obejmuje zagadnienia, na które Samorząd i jego partnerzy w rejonie mają rzeczywisty wpływ. Strategia jest selektywna i skoncentrowana na definiowaniu celów i kierunków działania, odzwierciedlając dokonane wybory strategiczne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorców interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany czy też poprawy tych stanów rzeczy i zjawisk, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspakajania potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku z późniejszymi zmianami.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcje dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości, między innymi: Ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciw- działaniu alkoholizmowi, Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozwój społeczny nigdy nie przebiega idealnie i bezproblemowo. Tym trudniejsze okazują się przemiany społeczne im bardziej zmienia się rzeczywistość gospodarcza. Zmiany gospodarcze minionego okresu przyczyniły się do powstania takich zjawisk jak:

- rozwarstwienie społeczne,
- marginalizacja i wykluczenie społeczne,
- nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, leczenia itd.

Aby właściwie realizować politykę społeczną na poziomie lokalnym należy wziąć pod uwagę przede wszystkim potrzeby lokalnej społeczności, początkowo te najbardziej

Rozdział I

1. Teoretyczne podstawy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Strategia

Wśród wielu różnorodnych definicji pojęcia warto zwrócić uwagę na kilka doskonale oddających ideę tytułowej Strategii.

Strategia ta dotyczy długofalowych celów i sposobów ich osiągnięcia wpływających na system jako całość (R. L. Ackoff, 2007). Kolejna definicja przedstawia strategię jako określenie głównych, długofalowych celów instytucji i przyjęcie takich kierunków działania oraz taka alokacja zasobów, które są konieczne do zrealizowania założonych celów (A.D. Chandler, 1962).

Problem społeczny

Problem społeczny jest stanem, który większa część społeczeństwa rozumie jako łamanie ogólnie przyjętych norm społecznych, będących dla nich szczególnie cennymi. Problem społeczny może stanowić przeszkodę dla prawidłowego funkcjonowania państwa, utrudniać lub wręcz uniemożliwiać realizację celów społecznych. Problem społeczny to konflikt między uznanymi wzorami a faktycznym stanem rzeczy. Należy podkreślić fakt, że żadne zjawiska społeczne nie mogą być uznane za problem społeczny, jeśli nie zostaną tak określone przez znaczącą liczbę ludności (B. Rysz -Kowalczyk, 2001).

Społeczeństwo

"Społeczeństwo to duża, wyraźnie wyodrębniona społeczność, która stanowi pewien zamknięty układ, mający wyspecjalizowane instytucje różnego typu (społeczne, ekonomiczne, polityczne, kulturowe itp.) integrujące mniejsze społeczności i zbiorowości wchodzące w jej skład". (K.A. Wojtaszczyk, 1997).

Uzależnienie

Istnieje wiele definicji uzależnienia, jednak niemal każda mówi o tym, iż uzależnienie jest silną potrzebą wykonywania bądź powtarzania jakiejś czynności w celu zmiany swojego stanu psychicznego i fizycznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization) uzależnienie to fizyczny i psychiczny stan jaki zachodzi w momencie oddziaływania substancji chemicznej na organizm żywy. Interakcji tej towarzyszą zmiany, które pociągają za sobą konieczność przyjmowania danej substancji coraz częściej lub stale

w coraz większych dawkach, aby doznawać związanych z nimi objawów psychicznych bądź fizycznych i zapobiec odczuwaniu objawów po odstawieniu danej substancji. Terminem tym określa się najczęściej osoby, które odczuwają silną potrzebę przyjmowania alkoholu, narkotyków, leków bądź nikotyny (B. T. Woronowicz, 1997).

Formy uzależnienia, z którymi można spotkać się najczęściej to alkoholizm i narkomania. Według Jadwigi Fudały „uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze”.

Jeśli chodzi o uzależnienie od narkotyków istnieje wiele różnorodnych definicji opisujących to zjawisko, jednak najpopularniejszą jest ta stworzona przez Światową Organizację Zdrowia w roku 1957, która mówi, że narkomania to okresowe lub chroniczne zatrucie spowodowane przyjmowaniem narkotyków w postaci naturalnej lub syntetycznej.

Według Mellibrudy „uzależnienie to coś, co jest trudno przerwać. To znaczy, że trzeba coś robić nawet kiedy już się tego nie chce. Uzależnienie oznacza, że wszystko w życiu jest podporządkowane narkotykowi. Uzależnienie to tragedia polegająca na tym, że człowiek sam, wbrew instynktowi samozachowawczemu, zwraca się przeciwko sobie i kieruje się w stronę śmierci (M. Pasek, 1998)”.

Współuzależnienie

Alkoholizm to choroba mająca silny wpływ na życie emocjonalne całej rodziny osoby na niego cierpiącej. Najbardziej zagrożone są osoby najbliższe alkoholikowi, takie jak: matka, ojciec, żona, mąż, rodzeństwo i dzieci. Im więcej negatywnych przeżyć związanych z alkoholizmem doznają najbliżsi, tym mniej prawdopodobna jest ich skuteczna pomoc osobie pijącej, gdyż ich postrzeganie jest tak wypaczone, że próby pomocy często przynoszą odwrotny skutek, a czasem wręcz szkodzą. Termin współuzależnienie pochodzi od określenia *ko-alkoholik*, który stosowano do określenia osoby żyjącej w środowisku kogoś bliskiego, kto jest uzależniony od alkoholu. Ko-alkoholik przejawia ponadto specyficzne zachowania będące skutkiem funkcjonowania alkoholika. Do zachowań tego typu zalicza się przede wszystkim:

- ✓ opiekuńczość i uległość wobec osoby uzależnionej,
- ✓ sprawowanie kontroli nad osobą uzależnioną,
- ✓ zaniedbywanie własnych potrzeb (M. Beattie, 1994).

Przemoc domowa

Zjawisko przemocy rozpatrywać można na różnych płaszczyznach: psychologicznej, prawnej, moralnej. Należy szczególnie skupić się na przemocy w perspektywie psychologicznej, która szczególnie ukazuje cierpienie i krzywdę ofiar przemocy oraz jak ważne jest niesienie im pomocy i wsparcia. Najpowszechniej stosowaną definicją przemocy jest ta, która określa to zjawisko następująco: „przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie lub zaniechanie skierowane ku członkowi rodziny, powodujące szkody i cierpienie oraz naruszające godność i prawa jednostki” (K. Michalska i D. Jaszczak-Kuźmińska, 2009).

Subsydiarność

Termin ten wywodzi się z łacińskiego słowa *subsidium*, które oznacza: pomoc, wsparcie, siły rezerwowe. W potocznym rozumieniu i jednocześnie w odniesieniu do tworzonej strategii oznacza to niesienie pomocy i tworzenie odpowiednich warunków życia przez instytucje społeczne dla członków społeczeństwa pozostawiając im jednocześnie możliwość samodzielnego rozwiązywania problemów (A. Grzelak, J. Łacny, 2011).

Wykluczenie społeczne

Terminem tym określa się sytuację w której jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może prawidłowo funkcjonować i uczestniczyć w działaniach tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale jest poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne to zjawisko wielowymiarowe. Objawia się niemożnością uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym oraz kulturowym, z powodu braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz depriwacji potrzeb (Dach Z., Kraków 2008).

Profilaktyka uzależnień

Przez pojęcie profilaktyka rozumie się działanie mające na celu zapobieganie występowania w danej społeczności niechcianych zjawisk, jest to również reakcja na niekorzystne zjawiska, które już się pojawiły. Zadaniem profilaktyki jest również eliminowanie takich zjawisk. Zgodnie z powyższym rozumieniem profilaktyka uzależnień polega na zmniejszeniu zażywania i ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz wynikających z tego konsekwencji i problemów. Celem profilaktyki uzależnień jest również zapobieganie i opóźnienie inicjacji oraz zapobieganie powiększania się kręgu osób sięgających po substancje psychoaktywne (J. Szymańska, 2002).

Bezrobocie

Zjawisko to stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno - gospodarczych. Bezrobocie występuje wówczas, gdy liczba osób poszukujących pracy jest większa niż liczba ludzi zdolnych do pracy, chcących pracować i akceptujących istniejący poziom wynagrodzeń, pozostających bez pracy (E. Kwiatkowski, 2002).

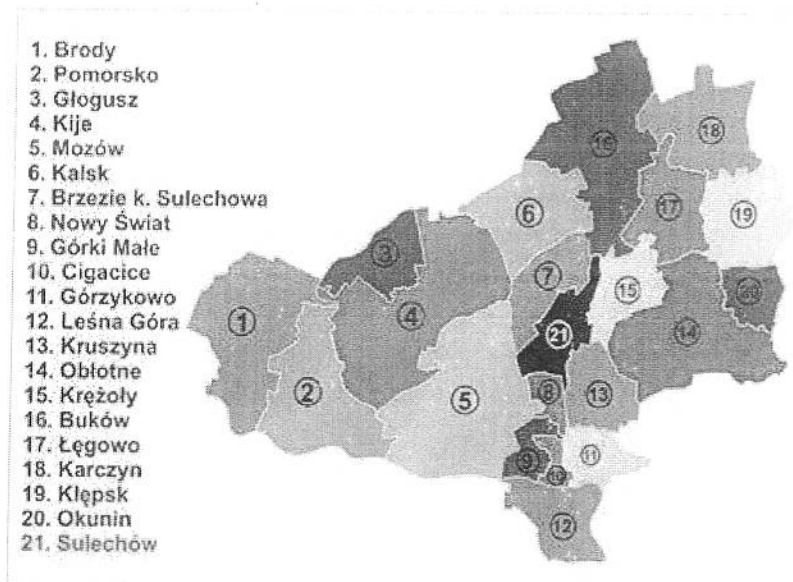
Bezdomność

Zdefiniowanie zjawiska bezdomności jest trudne, ale przyjąć można, że „bezdomnym jest człowiek nie mający miejsca spełniającego warunki mieszkalne, w którym mógłby stale przebywać, ani aktualnej możliwości lub chęci uzyskania takiego miejsca”. Bezdomność oznacza zatem zanegowanie jednego z podstawowych praw ludzkich, jakim jest prawo do posiadania trwałego i pewnego miejsca egzystencji. Pozbawienie domu jest bowiem pozbawieniem człowieka bezpieczeństwa i możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb, w tym potrzeby własnego rozwoju (Jagodzińska E., 2001).

Rozdział II

Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Sulechów

Gmina Sulechów leży w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego, północnej części powiatu zielonogórskiego, 20 kilometrów na północny wschód od Zielonej Góry i ok. 80 km od granicy z Niemcami. Na północy graniczy z gminami: Skąpe, Świebodzin oraz Szczaniec, od zachodu z gminą Czerwieńsk, od południa z miastem Zielona Góra, a od strony wschodniej z gminami: Babimost, Trzebiechów i Kargowa. Naturalną, południową granicą gminy jest rzeka Odra. Krajobraz został ukształtowany przez zlodowacenie bałtyckie, które zakończyło się około 15-20 tys. lat temu. Szczególnie efektowną pozostałością działalności lodowca są wzgórza moreny czołowej, ciągnące się kilka kilometrów od miejscowości Podlegórz i Radowice, w sąsiedniej gminie Trzebiechów, poprzez Górzynkowo, Cigacice aż po Górki Małe. Gleby na omawianym obszarze są zróżnicowane: w północnej części utworzone z piasków gliniastych, zaliczane do III i IV klasy bonitacji, natomiast w południowej części utworzone z piasków, należące do V i VI klasy bonitacji. Użytki rolne zajmują powierzchnię ok. 11532 hektarów, co stanowi 49% powierzchni gminy. Obszary leśne zajmują 9166 ha i stanowią 39,2 % powierzchni gminy. W większości są to siedliska borowe, a dominującym gatunkiem jest sosna zwyczajna. Lasy liściaste występują głównie w dolinie Odry, gdzie tworzą tzw. lasy łęgowe, a kilkaset hektarów litych drzewostanów akacjowych, położonych w rejonie miejscowości Górzynkowo i Nowy Świat, to jeden z największych kompleksów tego gatunku w naszym kraju. Ośrodkiem administracyjnym gminy jest położone w jej centralnej części miasto Sulechów. Sieć osadniczą tworzą 20 wsi sołeckie: Brody, Brzeziny, Buków, Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo, Głogusz, Kalsk, Karczyn, Kije, Klępsk, Krężoły, Kruszyna, Leśna Góra, Łęgowo, Mozów, Nowy Świat, Oblotne, Okunin, Pomorsko. Gmina zajmuje 17,5% powierzchni powiatu zielonogórskiego tj. 237 km².

(źródło: www.bip.sulechow.pl)

W Sulechowie, który jest administracyjnym centrum w gminie znajduje się Urząd Miejski Sulechów mieszczący się w ratuszu.

(źródło: www.sulechow.pl)

Według danych GUS w 2016 roku gminę Sulechów zamieszkiwało 26434 osoby, co stanowi 35,1% ludności powiatu. 51% ogółu mieszkańców to kobiety - 13 487, a 49% to mężczyźni - 12947. Na 100 mężczyzn przypadało 104 kobiety. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców wzrosła o 0,4%. Średni wiek mieszkańca wynosi 40,3 lat i jest porównywalny do wieku mieszkańca województwa lubuskiego i Polski.

Mieszkańcy gminy Sulechów w 2016r. zawarli 150 małżeństw, co odpowiada 5,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów na 1000 mieszkańców. W 2016 roku 30,1% mieszkańców gminy Sulechów było stanu wolnego, 55,8% było w małżeństwie, 4,7% mieszkańców było po rozwodzie, 8,3% to wdowy i wdowcy.

Gmina Sulechów w 2016 roku miała dodatni przyrost naturalny. Urodziło się w tym okresie 272 dzieci, w tym 48,5% dziewczynek i 51,5% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów wynosił 1,16 i był znacznie większy od średniej województwa lubuskiego i Polski.

W 2016 roku z ogólnej liczby mieszkańców gminy 63,9% to osoby w wieku produkcyjnym, 17,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,8% w wieku poprodukcyjnym.

W omawianym okresie osób pracujących było ogółem 4853 osoby, w tym mężczyzn 2589, a kobiet 2264. Według danych GUS przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Sulechów wynosiło 3 810zł. I było nieznacznie wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie lubuskim (3 735zł.), a znacznie niższe niż przeciętne wynagrodzenie w Polsce (4 291zł.).

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym 56,6.

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym: 29,5.

Bezrobocie rejestrowane w Sulechowie w 2016 roku wynosiło 13,2% . Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubuskiego (8,7%) oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski (8,3%).

Na koniec 2016 r. bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Filia w Sulechowie było 777. Długotrwale bezrobotnych (czyli osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy) to na terenie miasta Sulechowa 203 osoby, a na terenie gminy 203 osoby.

Wybrane dane statystyczne

Lp	Wybrane dane statystyczne	2015r.	2016r.
1	Powierzchnia w ha	2366	2366
2	Liczba ludności	26453	26434
3	Liczba osób na 1km ²	112	112
4	Mieszkania oddane do użytku	94	97
5	Liczba osób pracujących	4900	4853
6	Stopa bezrobocia	17,00%	13,20%
7	Liczba szkół podstawowych i gimnazjów	12	12

Źródło: GUS Zielona Góra

Ludność gminy wg płci i wieku 2016r.

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0 - 4	642	682	1324
5.09.2017	667	752	1419
10 - 14	553	548	1101
15 - 19	611	668	1279
20 - 24	811	835	1646
25 - 29	1044	1119	2163
30 - 34	1169	1165	2334
35 - 39	1004	1127	2131
40 - 44	897	936	1833
45 - 49	726	759	1485
50 - 54	855	821	1676
55 - 59	1078	1011	2089
60 - 64	1078	977	2055
65 - 69	878	715	1593
70 - 74	435	332	767
80 - 84	321	160	489
85	300	104	404

Źródło: GUS w Zielonej Górze

Rozdział III

Analiza problemów społecznych

1. Pomoc społeczna

Głównym realizatorem pomocy społecznej w gminie Sulechów jest Ośrodek Pomocy Społecznej powołany na mocy Uchwały Nr XIV/57/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Sulechów z dnia 27 lutego 1990r.

Ośrodek jest samodzielną jednostką budżetową, realizującą zadania własne gminy i zadania zlecone wynikające z niżej wymienionych ustaw:

1. Ustawa z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
2. Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
3. Ustawa z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych
4. Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
5. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
7. Ustawa z 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
8. Ustawa z 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
9. Ustawę z 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
10. Ustawa z 22 kwietnia 2015r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych w zakresie prowadzenia postępowania egzekucyjnego
11. Ustawa z 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do korzystania z funduszu alimentacyjnego
12. Ustawa z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych
13. Ustawa z 21 czerwca 2001r. O dodatkach mieszkaniowych

Według ustawy o pomocy społecznej, **pomoc społeczna** jest instytucją polityki państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do obowiązków Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie należy między innymi:

1. Opracowanie u realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Sporządzenie oceny w zakresie pomocy społecznej.
3. Realizacja pracy socjalnej.
4. W ramach pomocy społecznej udzielanie świadczeń pieniężnych i rzeczowych.
5. Organizowanie i udzielanie świadczeń w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i w ośrodku wsparcia , w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.
9. Udzielanie świadczeń w formie dodatków mieszkaniowych
10. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.
11. Realizacja zadań wynikających z ustawy „500+” oraz „Za życiem”.
12. Współpraca z organizacjami i instytucjami, zwłaszcza z samorządem lokalnym.
14. Aktywizowanie środowiska lokalnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje wiele innych zadań wynikających z lokalnych potrzeb, diagnozy środowiska, rewitalizacji otoczenia, poprawy jakości życia mieszkańców.

W 2016 roku Ośrodek wydał 7833 decyzji administracyjnych wynikających z zadań nałożonych wyżej wymienionymi ustawami.

Określając cele strategiczne dokonano analizy przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni lat 2014-2016. Katalog powodów udzielania pomocy nie jest ustawowo zamknięty.

Poniżej przedstawiono powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie w latach 2014-2016.

Powód trudnej sytuacji	2014	2015	2016
ubóstwo	523	516	493
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	14	15	24
potrzeba ochrony macierzyństwa	42	31	35
bezrobocie	477	336	339
niepełnosprawność	449	398	429
długotrwała choroba	286	296	432
bezzadność w sprawach opiekuńczych	872	613	626
alkoholizm	276	276	183
narkomania	9	9	3
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	12	4	10
klęska żywiołowa	2	3	0
przemoc w rodzinie	86	40	56

Źródło: OPS w Sulechowie

Jak wynika z powyższych danych rodziny w gminie Sulechów korzystają najczęściej z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, chociaż w ostatnich latach widać wyraźny spadek rodzin dotkniętych tym problemem. Kolejnym istotnym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo. W ostatnim roku widać tendencję malejącą ale zaznaczyć należy, że są to rodziny z najniższymi dochodami lub pozbawione źródeł dochodu. Wśród powodów przyznawania pomocy społecznej zaznacza się wyraźny spadek bezrobocia. W porównaniu do roku 2014 bezrobocie w 2016 zmalało o ok.29%.

Z różnych form pomocy społecznej, w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania w latach 2014-2016 korzystała następująca liczba rodzin:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	1468	3632
2015	1395	3425
2016	1206	2990

źródło: OPS w Sulechowie

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że liczba rodzin i osób w tych rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej znacząco maleje. W przeciągu trzech lat liczba rodzin spadła o 262, a osób w rodzinach o 642. Spowodowane to jest głównie spadkiem bezrobocia. Nie oznacza to, że zapotrzebowanie na pomoc społeczną maleje. Istotną rolę obecnie odgrywa praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej członków rodzin. Praca socjalna prowadzona jest w różnych formach w zakresie motywowania, aktywizacji, poradnictwa .

Problem, który ukazał się w trakcie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych to wzrastająca w ostatnich latach liczba matek samotnie wychowujących dzieci, pozostających w stanie wolnym lub rozwiedzionych. Ze zjawiskiem tym wiąże się ściśle braki w procesie wychowawczym, gdyż pozbawienie dzieci podczas procesu wychowania jednoczesnej obecności obojga rodziców skutkuje nierzadko problemami psychosocjalnymi. To jest główne zadanie dla pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej.

Rok	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	Liczba osób w tych rodzinach
2014	1458	3547
2015	1395	3485
2016	1206	2990

Źródło: OPS w Sulechowie

Podstawę urzeczywistnienia koncepcji rozwiązań problemów mieszkańców gminy stanowi:

- rozwój zespołu odpowiedni przygotowanej kadry pracowników socjalnych,
- bieżące rozpoznawanie środowisk, które najczęściej rodzą zapotrzebowanie na pomoc,

- nawiązanie współpracy z lokalnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

1. Potrzeby mieszkaniowe

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Obowiązek zapewnienia lokali socjalnych i lokali zamiennych, a także zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach, gmina realizuje m. in. z wykorzystaniem zasobu komunalnego.

Posiadanie samodzielnego mieszkania, które jest podstawowym dobrem pierwszej potrzeby, sprzyja decyzjom o założeniu rodziny i jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Ponadto zapewnia bezpieczeństwo i jest jednym z warunków umożliwiających usamodzielnienie się, realizację zamierzeń związanych z realizacją osobistych planów zawodowych, czy wręcz niejednokrotnie znalezieniem pracy w miejscu, w którym jest ona dostępna.

Deficyt mieszkań odczuwają przede wszystkim gospodarstwa domowe o niskich i średnich dochodach, głównie młode wieloletnie rodziny oraz matki samotnie wychowujące dzieci.

W ostatnim okresie zaobserwowano bezdomność wśród osób starszych.

Tymczasem występują problemy z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych, następuje dekapitalizacja istniejących budynków mieszkalnych. Na istniejący stan zasobu mieszkaniowego wpływają uwarunkowania historyczne, wieloletnie zaniedbania remontowe, niski standard mieszkaniowy, ograniczenia ekonomiczne remontów i kosztów utrzymania zasobów, które wykraczają poza możliwości finansowe. Ponadto utrzymywanie niskich czynszów w skali proporcjonalnej do zdolności ekonomicznej najemców, nie ma korelacji z możliwościami odtworzeniowymi substancji.

Sytuacja społeczna i ekonomiczna właściciela budynku, czy lokalu nie pozwala na dokonanie inwestycji podnoszących poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych.

Ze względów społecznych obowiązek ten winien być w pierwszej kolejności spełniony wobec osób o bardzo niskim statusie społecznym.

Rocznie składane są statystycznie 64 wnioski o przyznanie lokalu z mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów, które najczęściej motywowane są:

- brakiem samodzielnego mieszkania,
- nadmiernym zagęszczeniem w dotychczasowych lokalach,
- konfliktami rodzinnymi,

- bezdomnością.

Gmina zapewnia lokale socjalne, lokale zamienne oraz zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w Uchwale Nr X/84/03 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 9 września 2003 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów (z późn. zm.), został ustalony katalog osób najbardziej potrzebujących, które po spełnieniu określonych kryteriów mogą liczyć na pomoc poprzez wynajem lokalu z zasobu Gminy Sulechów.

W ciągu roku realizowanych jest ok. 16 wniosków.

Przewidywane potrzeby na zabezpieczenie mieszkań dla rodzin i osób nieposiadających tytułu prawnego do odrębnego lokalu w latach 2018-2022 będą kształtowały się następująco:

Tab. Zapotrzebowanie na lokale ze względu na **brak samodzielnego mieszkania**

Rok:	2018	2019	2020	2021	2022
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	25	27	25	27	29
Przewidywana ilość lokali socjalnych	30	29	28	33	35

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie

Tab. Zapotrzebowanie na lokale ze względu na **nadmierne zagęszczenie**

Rok:	2018	2019	2020	2021	2022
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	13	14	14	15	13
Przewidywana ilość lokali socjalnych	17	19	18	22	26

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie

Tab. Zapotrzebowanie na lokale ze względu na **konflikty rodzinne**

Rok:	2018	2019	2020	2021	2022
Przewidywana ilość lokali mieszkalnych	6	4	6	5	4
Przewidywana ilość lokali socjalnych	10	12	10	11	12

W grupie najbardziej potrzebujących znajdują się osoby oczekujące na lokale socjalne z tytułu eksmisji orzeczonych przez prawomocne wyroki sądowe.

Na lokale socjalne w wyniku realizacji wyroków sądowych orzekających eksmisję przewiduje się, iż lista oczekujących wyniesie 54 rodziny.

Ponadto gmina zobowiązana jest również do zabezpieczenia odpowiednich lokali mieszkalnych przeznaczonych na potrzeby osób/rodzin wykwaterowanych z budynków lub lokali mieszkalnych przeznaczonych do remontu lub rozbiórki z uwagi na ich zły stan techniczny, oczekujących na lokal w ramach zamiany z urzędu w wypadkach przewidzianych w Uchwale Nr X/84/2003 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 9 września 2003 roku (z późn.zm.) oraz wychowanków domów dziecka, po uzyskaniu przez nich pełnoletniości, którzy przed umieszczeniem w placówce zamieszkiwali na terenie Gminy Sulechów.

Tab. Szacunkowe zapotrzebowanie na lokale mieszkalne.

Rok:	2018	2019	2020	2021	2022
Oczekujący na lokal zamienny z uwagi na zły stan techniczny lokalu	1				
Oczekujący na inny lokal w ramach zamiany z gminą	7	6	8	7	6
Wychowankowie domów dziecka	4	5	4	3	5

Źródło: Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie

2. Alkoholizm, narkomania

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych¹ w Gminie Sulechów w roku 2015 w grupie 103 osób, stwierdzono, że 51,3% badanych kobiet oraz 46,9% badanych mężczyzn w gminie Sulechów pije alkohol okazjonalnie (od czasu do czasu), a 20,5% badanych kobiet oraz 9,4% badanych mężczyzn nie pije alkoholu w ogóle. Ponadto 15,4% badanych kobiet oraz 18,8% badanych mężczyzn – kilka razy w miesiącu, 4,7% badanych mężczyzn spożywa napoje alkoholowe więcej niż raz w tygodniu, 12,8% kobiet oraz 15,6% mężczyzn spożywa alkohol średnio raz w miesiącu.

W roku 2015 wg. diagnozy 71,8% badanych spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 13,6% badanych spożywało je 10 lub

¹ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych 2015, papierowa wersja jest do wglądu w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień, ul. Jana Pawła II 52 w Sulechowie

więcej razy. 75,7% badanych deklarowało, że spożyło wino przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 16,5% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. W ciągu ostatnich 12 miesięcy, 72,8% ankietowanych spożywało piwo przynajmniej raz w ciągu tego okresu, a 20,3% respondentów spożywało je 10 lub więcej razy.

Zjawisko nadmiernego spożywania alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem i pojawiać się w życiu publicznym w postaci bójek, awantur, pobic czy wulgaryzmów. Wg diagnozy, w 2015 roku na pytanie czy respondenci w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania doświadczyli lub byli świadkami któregoś z tych nieprzyjemnych przeżyć. 32% badanych nie było świadkiem ani uczestnikiem tego typu wydarzeń, 49,5% respondentów doświadczyła lub była świadkiem głośnego i naganego zachowania młodzieży, kolejno 27,2% doświadczyła awantury, 14,2% osób - wandalizmu, 13,6% ankietowanych- bójki, a 3,9% osób doznało bezpośredniej krzywdy w postaci kradzieży, pobicia lub wulgaryzmów. Kolejnym ważnym zagadnieniem poruszonym w badaniu był problem nadużywania alkoholu. Poproszono badanych o zdefiniowanie alkoholizmu. Istniała możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi przez jednego badanego. Najwięcej badanych wskazywała na utratę kontroli nad własnym życiem (62,1%); badani określali alkoholizm jako chorobę, którą można powstrzymać (40,8%) i problemy z silną wolą (26,2%). Takie podejście wskazuje na dużą świadomość i znajomość tematu oraz jest wyrazem empatii i zrozumienia problemu. Zaledwie 16,5% badanych mówiło o alkoholizmie jako o chorobie nieuleczalnej, a alkoholika utożsamiało z osobą, która pije i będzie piła. 17,5% badanych sądziło, że jest to sposób życia. Pytając o motywy sięgania po alkohol, ujawnił się przede wszystkim jego społeczny oraz psychologiczny wymiar. Badani mieszkańcy mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. W odpowiedziach respondentów dominowały dwa powody: chęć „zapicia” problemów i smutków (71,8%) oraz chęć wyluzowania się (63,1%). Kolejnym powodem była presja ze strony znajomych (26,2%) oraz brak możliwości alternatywnego spędzania wolnego czasu (31,1%), zaś 9,7% respondentów nie miało zdania na ten temat.

Natomiast problem substancji odurzających i psychotropowych jest umiarkowanie poważny wśród dorosłych mieszkańców gminy Sulechów. Odsetek badanych mieszkańców, który próbował substancji odurzających i psychotropowych jest porównywalny do wyników analiz ogólnopolskich. Respondenci w 2015 roku odpowiadali, ile znają osób w swoim otoczeniu, które używają substancji odurzających i psychotropowych. 61,5% badanych kobiet deklarowało, że w ogóle nie zna nikogo, 28,2% badanych kobiet deklarowało, że zna do 5

osób, które używają substancji odurzających i psychotropowych, a 2,6% zna więcej niż 10 osób. Jeśli chodzi o badanych mężczyzn – 70,3% przyznaje, że nie zna nikogo 23,4% badanych mężczyzn deklaruje, że zna do 5 osób, 3,1% - od 5 do 10 osób, a 3,1% mężczyzn zna więcej niż 10 osób, które używają substancji odurzających i psychotropowych

Na pytanie do respondentów w 2015 r. czy znają osoby, które doświadczają przemocy fizycznej ze strony najbliższych. Przeważają zdecydowanie osoby, które nie znają takich osób (70%) w porównaniu do osób, które znają osoby doświadczające przemocy (30%). Rodziny, w których występuje przemoc zna 33,3% badanych kobiet oraz 28,1% badanych mężczyzn.

Interesująca jest także odpowiedź na pytanie czy respondenci znają osoby, które doświadczają przemocy psychicznej ze strony najbliższych. Przeważali badani, którzy nie znają takich osób (70%) w porównaniu do respondentów, którzy nie znali osoby doświadczające przemocy (30%). Zestawienie według płci wygląda następująco– 25,6% badanych kobiet oraz 32,8% badanych mężczyzn znało takie rodziny.

Skala zjawiska przemocy zdaje się być stosunkowo poważna, jeśli weźmie się pod uwagę, że istnieją osoby, które doświadczają przemocy, natomiast nikt o tym nie wie. Przemoc psychiczna i fizyczna w rodzinie jest poważnym problemem społecznym. W związku z powyższym zbadaliśmy, czy respondenci wiedzą, gdzie należy się zgłosić, do kogo udać, jeśli mają wiadomość o osobie, która jest ofiarą przemocy. 75% badanych posiada taką wiedzę, pozostałą część badanych należałoby poddać edukacji w tej kwestii. 76,6% badanych mężczyzn oraz 71,8% badanych kobiet przyznało, że posiadają taką wiedzę.

Rysuje się obraz społeczności dobrze poinformowanej. Warto ponadto dodać, iż do sprawnego funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego nie wystarczy sama wiedza, lecz również działanie. Deklaracja o znajomości osób i instytucji nie jest równoznaczna z podjęciem działania na rzecz ofiary przemocy, w związku z tym należy podjąć działania mające na celu popularyzację zachowań pomocowych wobec osób doświadczających przemocy domowej.

Substancje psychoaktywne w Gminie Sulechów- DZIECI I MŁODZIEŻ

W przeprowadzonym badaniu diagnostycznym w 2015 roku **wzięło udział 574 uczniów**. W szkołach podstawowych przebadano 195 (klasy szóste), w szkołach gimnazjalnych 166 uczniów, a w szkole ponadgimnazjalnej 211 uczniów.

Czy spożywałeś kiedykolwiek alkohol	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Tak	14,9%	69,3%	88,7%
Nie	85,1%	30,7%	11,3%

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych 2015

Z otrzymanych rezultatów wynika, że wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po wybrane rodzaje substancji psychoaktywnych. Do wypicia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznaje się 14,9% uczniów szkół podstawowych, 69,3% gimnazjalistów oraz 88,7% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Alkohol jest środkiem psychoaktywnym najbardziej rozpowszechnionym wśród młodych ludzi w porównaniu z papierosami i narkotykami.

Średni wiek pierwszego kontaktu z alkoholem wynosił dla poszczególnych grup wiekowych: 12,6 lat- uczniowie szkoły podstawowej, 15,9 lat – gimnazjaliści, 17 lat – uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej

Stosunkowo rozpowszechnione w gminie Sulechów jest również palenie papierosów – w grupie uczniów szkół gimnazjalnych wyniosło 47,2%, a w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – 63,2%.

Wyniki badań wskazują na umiarkowany odsetek uczniów szkoły gimnazjalnej ponadgimnazjalnej sięgających po substancje odurzające i psychotropowe 5,4% gimnazjalistów i 4,7% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej kiedykolwiek używało „dopalaczy”- czyli NSP.

Czy użyłeś kiedykolwiek narkotyku	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Tak	-	19,9%	25,4%
Nie	100%	80,1%	74,6%

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych 2015

Wg. diagnozy w roku 2015 inicjatywa pierwszego kontaktu z substancjami odurzającymi i psychotropowymi wśród uczniów, którzy mieli kontakt z nimi, 85% gimnazjalistów i 78% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej spróbowało substancji odurzających i psychotropowych z własnej inicjatywy.

Istotną informacją jest rodzaj substancji odurzających, po które sięgają młodzi ludzie oraz częstotliwości używania tych substancji w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Najczęściej używanym narkotykiem przez badanych młodych mieszkańców gminy Sulechów w roku 2015 jest marihuana oraz jej pochodne.

Pozytywną informacją uzyskaną podczas badania są deklaracje większości uczniów, że nie sięgnęliby po substancje odurzające i psychotropowe, nawet gdyby zdarzyła się ku temu okazja. W ten sposób odpowiadało 95,6% uczniów szkół podstawowych, 79,5% gimnazjalistów oraz 80,3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Informacje te mogą świadczyć o dużej świadomości związanej ze szkodliwością narkotyków oraz konsekwencjami ich zażywania wśród uczniów.

Czy użyłeś kiedykolwiek „dopalaczy”	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Tak	1,5%	8,4%	4,7%
Nie	98,5%	91,6%	95,6

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych 2015

W diagnozie zapytano również badanych o to, czy gdyby mieli okazję spróbować „dopalaczy”-czyli NSP, to czy zdecydowaliby się na to. 1,5% uczniów szkoły podstawowej, 4,3% gimnazjalistów i 2,9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej odpowiedziało twierdząco na to pytanie.

Substancje psychoaktywne w Gminie Sulechów-DANE BIURA PEŁNOMOCNIKA DS. UZALEŻNIEŃ

W Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień osoby uzależnione od alkoholu lub środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP mogą uzyskać pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną. W tym miejscu udzielają porad wykwalifikowani pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, pełnią dyżury członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjaliści terapii uzależnień, instruktorzy i psycholog. Ponadto, punkt oferuje wsparcie psychospołeczne i prawne dla rodzin osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Wg. danych gromadzonych przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w roku 2017 w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym porad udzielono 542 osobom dorosłym z problemem alkoholowym. Można zauważyć tu wzrost w porównaniu z rokiem 2016, gdy porad takich udzielono 500.

Ponadto udzielono 251 konsultacji osobom współuzależnionym i tu zauważamy spadek, gdyż w roku 2016 z takiej pomocy skorzystało aż o 84 osoby więcej.

Z porad instruktora terapii uzależnień od narkotyków w roku 2017 skorzystało 225 osób, czyli jedynie o 25 osób więcej niż w roku 2016 .

Psycholog-specjalista zajmujący się także ofiarami i sprawcami przemocy w roku 2017 udzielił pomocy psychologicznej prawie 185 osobom.

Ilość konsultacji – porad w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2013-2017

Terapeuci	Ilość porad - konsultacji				
	Lata				
	2017	2016	2015	2014	2013
Instruktor terapii uzależnień od alkoholu – I	542	500	454	522	x
Instruktor terapii uzależnień od alkoholu – II	317	371	462	460	625
Specjalista terapii uzależnień od alkoholu	251	335	225	x	x
Specjalistę terapii uzależnień od narkotyków	255	230	225	255	203
Psycholog	185	198	135	x	x

Źródło: Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień

Rozdział IV

Zasoby służące rozwiązywaniu problemów społecznych

Na system pomocy w gminie osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka składają się skoordynowane działania prowadzone przez pomoc społeczną, służbę zdrowia, oświatę oraz organizacje pozarządowe.

Uzupełnienie rodziny

Szkoły przedszkola:

- Przedszkole Nr 5 w Sulechowie
- Przedszkole Nr 6 TECZOWA SZÓSTKA w Sulechowie
- Przedszkole Nr7 POD MUCHOMORKIEM w Sulechowie
- Niepubliczne Przedszkole GUCIO w Sulechowie
- Niepubliczne Przedszkole SŁONECZKO z Oddziałem Integracyjnym
- Centrum Edukacji Jolanta Raczkiewicz (żłobek)
- Przedszkole Niepubliczne „DOBRA WRÓŻKA w Sulechowie
- Dom Dziennego Pobytu dla Dzieci do lat 3 (żłobek STOKROTKOWO)
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. gen Józefa Bema w Sulechowie (z oddziałem przedszkolnym)
- Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Janusz Kusocińskiego w Sulechowie (z oddziałem przedszkolnym)
- Szkoła Podstawowa w Bukowie (z oddziałem przedszkolnym)
- Szkoła Podstawowa im. Leona Kruczkowskiego w Cigacicach
- Szkoła Podstawowa w Kalsku
- Szkoła Podstawowa w Kijach
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie
- Liceum Ogólnokształcące im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Sulechowie
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sulechowie

Inne:

- Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Sulechowie
- Wydział Zamiejscowy w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego

Placówki wychowania pozaszkolnego:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Sulechowie
- Świetlice środowiskowe w Brodach, Kijach, Klępsku, Pomorsku, Mozowie, Bukowie
- Świetlica socjoterapeutyczna przy OPS w Sulechowie
- Świetlica ANIOŁKOWO przy parafii Podwyższenia Krzyża, Świetlica STAŚ przy parafii św. Stanisława Kostki prowadzone przez Zespoły Parafialne CARITAS w Sulechowie

Placówki integracyjne:

- - Dom Dziennego Pobytu Emerytów i Rencistów przy OPS w Sulechowie
- Stowarzyszenie WIARA I ŚWIATŁO przy parafii św. Stanisława Kostki w Sulechowie

Wspomaganie rodziny

Opieka prawna i materialna

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie
- Gminna Komisja Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Punkt Konsultacyjny przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień
- Powiatowy Urząd Pracy Filia w Sulechowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze
- Komisariat Policji w Sulechowie
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze
- Zespół Interdyscyplinarny w Sulechowie

Opieka Zdrowotna:

- SP ZOZ Sulechów
- NZOZ JUVO
- NZOZ w Sulechowie
- NZOZ Centrum Medyczne DORMED

Kultura i sport:

- Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina
- Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów
- Ośrodek Sportu i Rekreacji SULECHOWIANKA w Sulechowie

Organizacje i Stowarzyszenia samopomocowe

- parafialne zespoły CARITAS
- Polski Czerwony Krzyż
- Sulechowski Stowarzyszenie Klub Abstynentów i Klub AI - Anon
- Związek Emerytów Rencistów, Inwalidów
- Związek Sybiraków
- Związek Kombatantów RP
- Chorągiew Ziemi Lubuskiej ZHP Hufiec Babimojsko -Sulechowski w Sulechowie
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Stowarzyszenie „Amazonki”

ROZDZIAŁ V

Pozycja strategiczna, cele strategiczne i ich realizacja

Analiza SWOT

Podstawą do określenia celów strategicznych była analiza SWOT (analiza mocnych, słabych stron oraz szans i zagrożeń w uwarunkowaniach ekonomicznych, społecznych, politycznych i technologicznych).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości Gminy Sulechów w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii. Słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych. Szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Cele strategiczne rozwiązywania problemów społecznych

Podstawowym założeniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022 jest doskonalenie systemu pomocy społecznej, gdyż odpowiedni system niesienia pomocy jest warunkiem prawidłowego i harmonijnego rozwoju, funkcjonowania oraz samorealizacji jednostki na płaszczyźnie osobistej, zawodowej, a także społecznej. Do realizacji powyższego założenia niezbędne jest zaangażowanie instytucji oraz mieszkańców. Na jednostkę borykającą się z problemami należy oddziaływać w taki sposób, aby wypracować u niej chęć wprowadzenia pozytywnych zmian i umiejętność radzenia sobie z problemami zanim niezbędna będzie ingerencja instytucji. Natomiast jednostki funkcjonujące w sposób prawidłowy należy uświadamiać jak ważna jest szybka reakcja na pojawiające się w otoczeniu problemy.

Zespół do spraw opracowania strategii zdefiniował na podstawie diagnozy cele strategiczne i operacyjne oraz wskazał sposoby realizacji, służące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Cele strategiczne określono dla czterech obszarów:

1. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna
2. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii
3. Oświata
4. Budownictwo mieszkaniowe.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT, analizy zasobów i potencjałów, wypracowano następujące cele strategiczne:

dla obszaru „Pomoc społeczna i polityka prorodzinna”

Profesjonalna i kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych

dla obszaru „Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”

Przeciwdziałanie i usuwanie skutków nadużywania alkoholu i narkotyków

dla obszaru „Oświata”

Wykształcone i aktywne społeczeństwo

dla obszaru „Budownictwo mieszkaniowe”

Właściwa gospodarka mieszkaniowa, zapewniająca mieszkańcom gminy bezpieczne zamieszkanie

Osiągnięcie tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów operacyjnych w poszczególnych latach.

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA
PROFESJONALNA I KOMPLEKSOWA POMOC W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
ANALIZA SWOT

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - kwalifikacje i doświadczenie pracowników socjalnych - rozeznanie środowiska - umiejętności dysponowania środkami (pomoc rzeczowa i finansowa) - liczne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe - umiejętności organizacji pracy - umiejętność szybkiego reagowania w sytuacji kryzysowej - zasoby ludzkie (duże rezerwy kadrowe młodzieży) 	<ul style="list-style-type: none"> - długotrwałe bezrobocie - pokolenie rodzin korzystających z pomocy społecznej – syndrom uzależnienia od pomocy społecznej - brak inwestorów strategicznych - brak perspektyw dla młodzieży kończącej szkoły (w tym wyższe) - poziom wykształcenia podopiecznych - niska samoocena osób korzystających z pomocy społecznej - emigracja młodzieży za granicę - zbyt małe zaangażowanie liderów lokalnych - frustracje i ogólne zniechęcenie społeczeństwa
SZANSE	ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> - ulgi dla inwestorów mające na celu umożliwienie tworzenia nowych miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia - promocje gminy zewnętrzne i wewnętrzne zachęcające do inwestowania w gminie oraz do pobudzania aktywności i kreatywności mieszkańców - położenie gminy - stabilne i spójne przepisy - opracowywanie programów i projektów ukierunkowanych na wykorzystanie środków z zewnątrz - wszechstronne wykorzystanie i uaktywnienie struktur już istniejących w Gminie Sulechów - wzmocnienie profilaktyki społecznej - udoskonalenie opieki nad dzieckiem i rodziną - dobra współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - niestabilne i niespójne przepisy - ubożenie społeczeństwa - brak możliwości pozyskiwania sponsorów, głównie z powodu nielicznych słabo funkcjonujących zakładów pracy - niskie wynagrodzenie zatrudnionych – zagrożenie poszerzenia się biedy i ubóstwa - rozluźnienie więzi rodzinnych - pogłębiające się konflikty międzyludzkie - znieczulica społeczna - brak integracji środowisk organizacji pozarządowych
---	---

Źródło: Opracowanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA

Cel strategiczny:

Profesjonalna i kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Cele operacyjne:

1. Pomoc społeczna osobom i rodzinom najuboższym.
2. Integracja społeczna osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Realizacja celu nastąpi poprzez:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb
- umożliwienie życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin,
- wzmacnianie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- zapobieganie, ograniczenie i zmniejszanie skutków wykluczenia społecznego i marginalizacji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- stosowanie różnych form profilaktyki i rozwiązywania problemów wspomagających jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Przedsięwzięcia i zadania:

I. W zakresie pomocy społecznej:

1. Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w formie celowej i rzeczowej (w tym prowadzenie magazynu rzeczy używanych).
2. Pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym w formie celowej na częściową lub całkowitą dopłatę do utrzymania mieszkania (dofinansowanie opłat czynszowych).
3. Pomoc dzieciom rozpoczynającym rok szkolny z rodzin wielodzietnych i niepełnych.
4. Pomoc osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie, szczególnie dotkniętym długotrwałym bezrobociem w formie celowej na opłaty za zużyty gaz lub energię elektryczną.
5. Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym w formie celowej na pokrycie kosztu zakupu leków, sprzętu i środków medycznych.
6. Pomoc w zakupie opału dla najuboższych.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i społeczną marginalizacją.
8. Dożywianie osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić posiłku.
9. Zapewnienie pomocy osobom bezdomnym i innym pozbawionym schronienia.
10. Świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, obłożnie chorych i samotnych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
11. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki.
12. Usprawnienie pracy socjalnej poprzez dokształcanie pracowników w zakresie działalności zawodowej i specjalistycznej.

II. W zakresie integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka:

1. Współpraca z Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze
2. Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych oraz podejmowanie działań mających na celu powstawanie nowych miejsc pracy różne formy organizacyjne.
3. Wspieranie aktywności spółdzielni socjalnych.
4. Działalność Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich
5. Przekwalifikowania i szkolenia.
6. Reintegracja zawodowa i społeczna osób z grup szczególnego ryzyka.

Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

L P	ZADANIA	PODMIOTY UCZESTNICZĄ CE	ŹRÓDŁA FINANSOWANI A	ZAKŁADAN E EFEKTY	TERMIN REALIZACJI MONITORING
1	2	3	4	5	6
I. W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ					
1	Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w formie celowej i rzeczowej (w tym prowadzenie magazynu rzeczy używanych)	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
2	Pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym w formie celowej na częściową lub całkowitą dopłatę do utrzymania mieszkania(dofinansowanie opłat czynszowych)	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieganie zadłużaniu się rodzin z tytułu nie opłacania czynszu i ewentualnej eksmisji	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
3	Pomoc dzieciom z rodzin wielodzietnych i niepełnych w zakupie zeszytów, książek i przyborów szkolnych	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych rodzin	Przed rozpoczęciem roku szkolnego, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
4	Pomoc osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie, szczególnie dotkniętym długotrwałym bezrobociem w formie celowej na opłaty za zużyty gaz lub energię elektryczną.	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieżenie skutkom odcięcia energii i gazu	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
5	Pomoc niepełnosprawnym i długotrwanie chorym w formie celowej na pokrycie kosztu zakupu leków, sprzętu i środków medycznych.	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje rządowe, darowizny i inne	zapobieganie długotrwałym chorobom	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
6	Pomoc w zakupie opału dla najuboższych	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy (w ramach zasiłków celowych)	zapobieganie wychładzaniu lokali mieszkalnych i zmniejszenie zachorowalności wśród mieszkańców	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej

7	Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i społeczną marginalizacją, w tym z rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	OPS, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, Ośrodek Szkolno -Wychowawczy, Caritas	środki finansowe gminy, dotacje LUW, środki AWRSP i inne	prawidłowy rozwój psychofizyczny, zapobieganie niedożywieniu dzieci i młodzieży	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
8	Dożywianie osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić posiłku, w tym szczególnie osób samotnych starych, chorych i niepełnosprawnych	OPS, Caritas i inne organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje LUW i inne	zapobieganie niedożywianiu społeczeństwa i ewentualnym skutkom zdrowotnym	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
9	Zapewnienie pomocy osobom bezdomnym i innym pozbawionym schronienia na podstawie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	OPS, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, dotacje i inne	wspieranie bezdomnych w zapewnieniu schronienia, wyżywienia i odzieży, pomoc w utrzymaniu mieszkania i zatrudnienia	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
10	Świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, obłożnie chorych i samotnych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych	OPS, lub organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, środki finansowe LUW	zapewnienie opieki, pielęgnacji i kontaktów z otoczeniem osobom tego potrzebującym	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
11	Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki.	OPS	środki finansowe podopiecznego, środki finansowe osób zobowiązanych do ponoszenia płatności, środki finansowe gminy	zapewnienie całodobowej opieki	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
12	Usprawnienie pracy socjalnej poprzez dokształcanie pracowników w zakresie działalności zawodowej i specjalistycznej.	OPS	środki finansowe gminy	Pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej

II. W ZAKRESIE INTEGRACJI OSÓB I RODZIN Z GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA

1	Współpraca z Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze	Jednostka organizacyjna m. Zielona góra	środki finansowe gminy, WUP, fundusze unijne	reintegracja zawodowa i społeczna osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka	T trakcie realizacji programów CIS
2	Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych oraz podejmowanie działań mających na celu powstawanie nowych miejsc pracy poprzez różne formy organizacyjne.	PUP, KIS, lub inny Ośrodek wskazany przez Urząd Miejski	środki finansowe gminy, PUP i inne	przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do usamodzielnienia się	Zadanie ciągłe, jednak w zależności od możliwości i potrzeb
3	Wspieranie aktywności spółdzielni socjalnej	organizacje pożytku publicznego, lub inne organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy, PUP i inne	wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb	Termin uzależniony od aktywności miejscowych liderów
4	Działalność Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich	Jednostka organizacyjna gminy, organizacje pozarządowe	środki finansowe gminy,	Wspieranie inicjatyw obywatelskich, współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz środowiska lokalnego	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej
5	Przekwalifikowania i szkolenia.	PUP, organizacje pozarządowe, Urząd Miejski i inne	środki finansowe PUP, gminy i inne	podejmowanie pracy w innych zawodach	Zadanie ciągłe, raz w roku informacja do Rady Miejskiej

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII
PRZECIWDZIAŁANIE I USUWANIE SKUTKÓW NADUŻYWANIA ALKOHOLU
I NARKOTYKÓW
ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>funkcjonowanie Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, szeroki wachlarz możliwości korzystania z pomocy specjalistów, wyszkolona kadra, przygotowana do pracy z osobami uzależnionymi, sukcesywna praca z dziećmi i młodzieżą, szeroka działalność profilaktyczna, zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej alkoholizmu, narkomanii i przemocy, funkcjonowanie grup wsparcia dla osób współuzależnionych, funkcjonowanie grup Anonimowych Alkoholików, monitorowanie problemów uzależnień oraz pozostałych zjawisk patologicznych, duża liczba świetlic opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi, działalność gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach,</p>	<p>ograniczenia finansowe, słaba aktywność społeczeństwa, wysoki poziom bezrobocia, niska reakcja społeczeństwa na problemy alkoholizmu, narkomanii i przemocy, nieumiejętność radzenia sobie z problemami przez osoby pokrzywdzone, syndrom wyuczonej bezradności, słaby przepływ informacji między instytucjami pomocowymi, niski poziom empatii wobec problemu drugiego człowieka,</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>ciągły rozwój Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, doskonalenie specjalistów, rozwój kolejnych świetlic środowiskowych, wdrażanie nowych programów profilaktycznych oraz udział w nowych kampaniach edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, szkolenie kadry prowadzącej zajęcia w świetlicach środowiskowych,</p>	<p>strach ofiar przed sprawcami, wykluczenie społeczne członków rodzin osób uzależnionych, rozpad rodzin, wzrost przestępczości wśród osób dorosłych i nieletnich,</p>

CEL STRATEGICZNY

Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

CEL OPERACYJNY

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi zgodnie z NPZ.

REALIZACJA CELÓW NASTĄPI POPRZEZ

1. Uchwalenie i realizację **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** na dany rok.
2. Uchwalenie i realizację **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii** na dany rok.
3. Realizację zadań wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

PRZEDSIĘWZIĘCIA I ZADANIA

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Gmina Sulechów podejmuje działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia. Przedsięwzięcia, o których mowa, są ściśle związane z zadaniami i działaniami wskazanymi w NPZ i obejmują:

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy przez pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w sytuacji kryzysowej związanej z nadużywaniem alkoholu, narkotyków bądź przemocą. Przeprowadzanie rozmów mających na celu zorientowanie się w sytuacji problemowej, zmotywowanie osoby poszkodowanej do podjęcia natychmiastowo stosownych działań zmierzających do poprawy jej sytuacji oraz pomoc w wybraniu najefektywniejszej metody działania lub niekiedy skierowanie do odpowiednich instytucji.
2. Pełnienie dyżurów w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Pełnienie dyżurów w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym przez terapeutów uzależnień, psychologa.

4. Nadzorowanie funkcjonowania świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży, poprzez:
 - zatrudnianie wychowawców świetlic,
 - realizację kampanii profilaktycznych,
 - doposażenie w materiały niezbędne do funkcjonowania świetlic.
5. Współpracę z Sulechowskim Domem Kultury, realizującym zajęcia wychowawczo - profilaktyczne oraz inne zajęcia świetlicowe mające na celu zorganizowanie czasu wolnego dzieciom w miejscowościach gminnych: Brody, Buków, Cigacice, Kije, Klępsk, Mozów, Pomorsko.
6. Wspieranie działalności grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz właścicieli punktów sprzedaży alkoholu.
8. Szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zakresu działania komisji w świetle nowych przepisów, praktycznych metod działania komisji i współpracy między instytucjami, nowych zasad tworzenia Gminnych Programów Profilaktyki oraz wytycznych do funkcjonowania komisji oraz psychoterapii uzależnień.
9. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
10. Współpraca z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Ciborzu.
11. Współpraca z Komisariatem Policji w Sulechowie w zakresie realizacji programów skierowanych do dzieci i młodzieży.
12. Współpraca z pracownikami socjalnymi w zakresie realizacji programów skierowanych do dzieci i młodzieży.
13. Współpraca z Sądem Rejonowym.
14. Współpraca ze szkołami poprzez dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktycznych, udostępnienie materiałów edukacyjnych oraz prowadzenie warsztatów profilaktycznych.
15. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez zgłaszanie osób oraz rodzin wymagających natychmiastowej interwencji odpowiednich służb.
16. Współpraca ze Strażą Miejską w zakresie realizacji działań w ramach kampanii edukacyjno -profilaktycznych.

17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem i związkami wyznaniowymi w celu promocji zdrowego stylu życia i propagowania trzeźwych obyczajów.

18. Wspieranie organizacji turniejów sportowo-rekreacyjnych, festynów, happeningów oraz konkursów z elementami edukacji i profilaktyki uzależnień.

19. Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie Gminy Sulechów poprzez realizację Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych, dotyczącej kontaktu dzieci i młodzieży ze środkami psychoaktywnymi.

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródło finansowania	Zakładane efekty	Termin Realizacji
1.	Funkcjonowanie Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie	Gmina Sulechów	budżet gminy	Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022
2.	Dyżury terapeutów w Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie	Gmina Sulechów	budżet gminy	Umożliwienie konsultacji terapeutycznych osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków i ich rodzinom	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022
3.	Funkcjonowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych (AA, AN, grupa samopomocowa kobiet)	Gmina Sulechów	budżet gminy	Wspieranie osób uzależnionych i ich rehabilitacja	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022
4.	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Gmina Sulechów, szkoły	budżet gminy, fundusze pozyskiwane przez szkoły	Oddziaływanie profilaktyczne na młodzież	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022
5.	Funkcjonowanie świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych	Gmina Sulechów	budżet gminy	Zapewnienie opieki, wychowania i zagospodarowania czasu wolnego dzieciom ze środowisk zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022
6.	Organizacja spotkań oraz kampanii lokalnych i ogólnopolskich o charakterze profilaktycznym	Gmina Sulechów, Organizacje pożytku publicznego	budżet gminy	Propagowanie trzeźwego stylu życia	Corocznie 1.01.2018- 31.12.2022

7.	Organizacja i współorganizacja szkoleń dla osób zajmujących się problematyką uzależnień w Gminie Sulechów	Gmina Sulechów i jednostki organizacyjne	budżet gminy i środki jednostek organizacyjnych	Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się problematyką uzależnień	Corocznie 1.01.2018-31.12.2022
8.	Organizacja i współorganizacja warsztatów profilaktycznych wyjazdowych w formach obozów lub kolonii	Gmina Sulechów Organizacje pożytku publicznego	budżet gminy	Zapewnienie opieki, wychowania i zagospodarowania czasu wolnego dzieciom ze środowisk zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi	Corocznie 1.01.2018-31.12.2022
9.	Monitorowanie i diagnozowanie problemów uzależnień w Gminie Sulechów	Gmina Sulechów	budżet gminy	Uzyskanie informacji o zakresie problemu uzależnień w Gminie Sulechów	Corocznie 1.01.2018-31.12.2022
10.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Gmina Sulechów	budżet gminy	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia przez sąd zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym kierowanie do biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	Corocznie 1.01.2018-31.12.2022

Źródło: Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień

OŚWIATA

WYKSZTAŁCONE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Łatwy dostęp do edukacji (od przedszkoli po szkoły wyższe) Bardzo dobra baza lokalowa i dydaktyczna Oferta szkół w zakresie zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań Dobra organizacja dożywiania uczniów w placówkach oświatowych Duże zainteresowanie dzieci i młodzieży działalnością świetlic środowiskowych Duża aktywność środowisk sportowych Duża liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy Dobra baza sportowo-rekreacyjna i turystyczna Rosnąca aktywność i współpraca organizacji pozarządowych na terenie gminy	Ograniczone środki finansowe Pogarszające się warunki bytowe ludności Ograniczone środki własne niezbędne przy występowaniu o środki zewnętrzne Nieprzystosowanie obiektów szkolnych do osób niepełnosprawnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
Stwarzanie dogodnych warunków kształcenia dla młodzieży szczególnie uzdolnionej Aktywizacja społeczności lokalnej, w tym szczególnie młodzieży i organizacji pozarządowych	Mała aktywność organizacji pozarządowych Odpływ ludzi wykształconych ze względu na brak atrakcyjnych ofert pracy Wzrost liczby osób kończących edukację na poziomie podstawowym Pogłębianie się nierówności społecznej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

CEL STRATEGICZNY:

Wyrównywanie szans edukacyjnych

CELE OPERACYJNE

Pomoc socjalna:

stypendia socjalne
zasiłki szkolne

Stypendia motywacyjne

- ⊗ stypendia naukowe
- ⊗ stypendia sportowe

REALIZACJA CELU NASTĄPI POPRZEZ WYPŁATY STYPENDIÓW

Rodzaje przyznawanych stypendiów

Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Zakładane efekty	Terminy realizacji monitoring
Pomoc socjalna				
Stypendium socjalne	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Zwiększenie dostępności do edukacji (zajęcia dodatkowe np. nauka języków obcych), materiałów szkolnych (książki, stroje sportowe itp.)	2018 - 2022 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
Zasiłek szkolny	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji losowej ukierunkowana na osoby uczące się	2018 - 2022 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej

Stypendia motywacyjne				
Stypendium naukowe	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Nagradzanie szczególnie uzdolnionych jako przykład i zachęta dla pozostałych do osiągnięcia lepszych wyników w nauce	2018 - 2022 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej
Stypendium sportowe	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Promowanie sportu wśród mieszkańców nagradzanie najlepszych sportowców	2018 - 2022 roczne sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

2. CEL STRATEGICZNY:

Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.

CELE OPERACYJNE:

wspieranie działalności i rozwoju świetlic środowiskowych
wspieranie organizacji pozarządowych
szkolenie wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Zakładane efekty
1.	Tworzenie Szkolnych Ośrodków Kariery	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy	Przygotowanie – absolwentów szkół średnich do aktywności na rynku pracy. Pomoc uczniom w zaplanowaniu przyszłości zawodowej i kształtowaniu umiejętności zawodowych. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez możliwości korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej
2.	Udzielanie dotacji w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o sporcie	Gmina Sulechów, organizacje pozarządowe	budżet gminy	Realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe. Aktywizacja trzeciego sektora. Promowanie idei wolontariatu.
3.	Umożliwienie udziału w kursach dokształcających zawodowo w zakresie pracy wychowawczej i opiekuńczej ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych;	Gmina Sulechów, szkoły, organizacje pożytku publicznego	budżet gminy	Podnoszenie kwalifikacji kadry szkolnej, wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pożytku publicznego

4.	Likwidacja barier architektonicznych dla niepełnosprawnych	Gmina Sulechów, organizacje pozarządowe	PFRON środki UE, budżet gminy, dotacje celowe z budżetu państwa	Aktywizacja osób niepełnosprawnych, głównie dzieci i młodzieży
----	--	---	---	--

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu CEL STRATEGICZNY:

Rozwój bazy dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej jednostek podległych gminie oraz stowarzyszeń lokalnych.

. CELE OPERACYJNE:

aktywizowanie środowiska lokalnego

modernizacja bazy lokalowej przedszkoli i świetlic środowiskowych

umożliwienie dzieciom korzystania z różnorodnych form spędzania czasu wolnego.

Rozwój bazy dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej jednostek podległych gminie oraz stowarzyszeń lokalnych

Lp.	Zadania	Podmioty uczestniczące	Źródło finansowania	Zakładane efekty
1.	Budowa zaplecza sportowego dla klubów piłkarskich działających w gminie, w pierwszym etapie w miejscowości Kalsk	OSiR Sulechów, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE	Zorganizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu gminy
2.	Rozbudowa zaplecza turystycznego dla przystani turystycznej na Odrze w Cigacicach	Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE i inne	Stworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej dla mieszkańców gminy oraz gości z zewnątrz. Aktywizacja mieszkańców regionu Cigacic

3.	Remont i modernizacja sal wiejskich jako zaplecza działań dla społeczności lokalnej. W pierwszym etapie sala wiejska w miejscowości Mozów	SDK, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE	Poprawa warunków przeprowadzania zajęć kulturalnych i aktywizujących społeczność. Możliwość organizacji czasu wolnego uczniom i mieszkańcom gminy.
4.	Budowa nowych oraz remonty i modernizacje dotychczas istniejących placów zabaw na terenie całej Gminy	Szkoły, Gmina Sulechów	budżet gminy, środki UE i inne	Stworzenie miejsc do rekreacji i aktywności ruchowej dzieci.

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

WŁAŚCIWA GOSPODARKA MIESZKANIOWA, ZAPEWNIAJĄCA MIESZKAŃCOM GMINY BEZPIECZNE ZAMIESZKIWANIE

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
dobre funkcjonowanie służb zarządzających zasobem mieszkaniowym gminy, społeczna kontrola i jawność procedury przyznawania mieszkań, przejrzystość przepisów dotyczących gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa odpowiadającego zróżnicowanym potrzebom mieszkańców gminy, współpraca z innymi podmiotami przy budowie budynków mieszkalnych, udział zasobów komunalnych w strukturze własnościowej mieszkań, rozwijające się jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe, budowa lokali socjalnych dla osób o niskich dochodach,	duża ilość starych i zdekapitalizowanych zasobów mieszkaniowych o niskim standardzie, pewna liczba mieszkań wyłączonych z użytkowania ze względu na zły stan techniczny, mimo prowadzonych procedur windykacyjnych niski stopień skuteczności windykacji zaległych opłat czynszowych, niewystarczające środki finansowe na odbudowę i poprawę stanu technicznego budynków, dewastacja lokali mieszkalnych przez niektórych mieszkańców miasta, niezadawalający stan zasobu mieszkaniowego dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w tym mieszkań do zasiedlenia i lokali socjalnych,

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ☐ atrakcyjność cenowa mieszkań, ☐ pozyskiwanie terenów pod budownictwo wielorodzinne, ☐ położenie gminy przy szlaku komunikacyjnym umożliwiającym dojazd do pracy w gminach ościennych, 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nałożenie na miasto wielu obowiązków ustawowych z zakresu mieszkalnictwa bez zapewnienia środków budżetowych na ich realizację (np. brak lokali socjalnych na realizację wyroków sądowych), ☐ odpływ ludzi młodych spowodowany brakiem mieszkań i miejsc pracy,

1. CELE STRATEGICZNE:

Ogólne cele polityki mieszkaniowej gminy sprowadzają się do poprawy warunków mieszkaniowych lokalnej społeczności, przyspieszenia rozwoju budownictwa, podniesienia standardu i poziomu utrzymania istniejących zasobów, poprawy jakości usług mieszkaniowych, udoskonalenia form i sposobów zarządzania zasobami, obniżki kosztów budowy i utrzymania mieszkań.

1.1. CELE OPERACYJNE:

a) Zapewnienie mieszkań:

- oczekującym na lokale socjalne z tytułu orzeczonych przez sąd eksmisji,
- potrzebującym, żyjącym w niedostatku,
- rodzinom (osobom) przewidzianym do wykwaterowania z budynków i lokali przeznaczonych do remontu lub rozbiórki,
- osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletniości, domy dziecka, które uprzednio zamieszkiwały na terenie Gminy Sulechów,

b) Przedsięwzięcia i zadania:

- dalsze poszukiwanie możliwości w zakresie adaptacji i budowy budynków z lokalami socjalnymi w latach 2018-2022
- współpraca i wspieranie działalności Regionalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego na rzecz rozwoju tej formy budownictwa mieszkaniowego,
- przygotowanie terenów i infrastruktury technicznej dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

Diagnoza stanu technicznego budynków, jak i lokali mieszkalnych pozostających w zasobach komunalnych gminy wykazała, iż niektóre z nich wymagają remontu gruntownego, natomiast pozostałe remontu bieżącego.

W pierwszej kolejności należy wytypować do remontu niżej wymienione obiekty:

- Armii Krajowej 27
- Armii Krajowej 28
- Armii Krajowej 36A
- Brama Piastowska 4
- Brama Piastowska 10

- Tkacka 5
- Okrężna 32
- Głogusz 27-
- Buków 50/1
- Klępsk 46
- Dębinki 81A

Do głównych zadań remontowych należą:

- wymiana pokrycia dachowego,
- wymiana stolarki okiennej,
- wymiana schodów,
- odnowienie elewacji,
- wymiana podłóg,
- wymiana instalacji elektrycznej,
- wymiana instalacji wodn -kan.,
- uszczelnienie instalacji gazowej,
- przestawienie pieców kaflowych,
- wykonanie wentylacji grawitacyjnej.

Każdorazowo przy ustalaniu budżetu na dany rok będzie przygotowywany wykaz budynków i lokali mieszkalnych wymagających przeprowadzenia koniecznych prac remontowo-budowlanych.

Podsumowanie, stwierdzenia, wnioski

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 20018-2022 pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonego celu. Jest ona także drogowskazem i instrumentem działania dla instytucji pomocy społecznej. Celem Strategii są działania długofalowe polegające na inwestycji w kapitał ludzki, edukację, poprawę sytuacji materialnej rodzin, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia i przedsiębiorczości. Strategia ma pobudzać do aktywności organizacje, instytucje działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy.

Strategia podlegać będzie weryfikacji w zależności od potrzeb.

Realizacja Strategii koordynowana będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie przy współpracy z wydziałami Urzędu Miejskiego w Sulechowie działającymi w obszarze pomocy społecznej.

5. Uchwała nr 0007.475.2018 w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018 - 2022

Uchwała została przyjęta w głosowaniu jawnym, imiennym stosunkiem głosów: jednogłośnie 18 za.

Lp	Imię i Nazwisko	za	przeciw	wstrzymujący się
1	Chyziak Zbigniew	X		
2	Ciesielski Wiesław	X		
3	Grzeszyński Czesław	X		
4	Kaczmar Stanisław	X		
5	Kaczmar Zbigniew	X		
6	Kluczyński Krzysztof	X		
7	Kozłowski Roman	X		
8	Kuczyński Marek	X		
9	Mikulska-Jaroszkievicz Magdalena	X		
10	Murkowski Radosław	X		
11	Musiałek Elżbieta	X		
12	Rerus Jan	X		
13	Różycki Sebastian	X		
14	Sowiński Arkadiusz	X		
15	Suwała Barbara	X		
16	Szeląg Agnieszka	X		
17	Wilczyński Roman	X		
18	Włodek Waldemar	X		